

Kinh tế Việt Nam:
*Tăng trưởng và cải cách trong
một thế giới đầy biến động*

Nội dung

- Giới thiệu
- Một số điểm sáng
- Một số vấn đề và góc nhìn
- Cập nhật triển vọng 2018
- Ưu tiên chính sách

Giới thiệu

- Kinh tế thế giới nửa đầu 2018 vẫn chia hai mảng sáng tối
 - *Đà phục hồi vững chắc ở một số nền kinh tế chủ chốt (Mỹ, EU, v.v.);*
 - *Rủi ro suy giảm tăng trưởng vẫn còn (VD: Nhật Bản, Trung Quốc, v.v.)*
- Gia tăng bất định :
 - *Gia tăng căng thẳng thương mại của Mỹ với các đối tác lớn (kể cả đồng minh truyền thống) nhưng các đối tác lớn chưa liên minh trong “chiến tranh thương mại” chống lại Mỹ.*
 - *Tác động đối với tâm lý nhà đầu tư và thị trường tài chính đã hiện hữu trước tác động đối với nền kinh tế thực.*
 - *HNKTQT như là cách vực dậy động lực cho thương mại trong bối cảnh thương mại bất định (tiến trình phê chuẩn CPTPP; FTA Nhật Bản – EU; v.v.).*

Triển vọng tăng trưởng kinh tế thế giới (%)

	2018	2019	Chênh lệch*	
			2018	2019
GDP thế giới (tốc độ tăng trưởng: %)	3,9	3,9	0,0	0,0
Các nước phát triển	2,4	2,2	-0,1	0,0
<i>Hoa Kỳ</i>	2,9	2,7	0,0	0,0
<i>Nhật Bản</i>	1,0	0,9	-0,2	0,0
<i>Khu vực đồng Euro</i>	2,2	1,9	-0,2	-0,1
Các nước đang phát triển và mới nổi	4,9	5,1	0,0	0,0
Các nước đang phát triển và mới nổi ở châu Á	6,5	6,5	0,0	-0,1
<i>Trung Quốc</i>	6,6	6,4	0,0	0,0
<i>ASEAN-5</i>	5,3	5,3	0,0	-0,1
Thương mại thế giới (tốc độ tăng, %)	4,8	4,5	-0,3	-0,2
Giá hàng phi nhiên liệu (% tăng theo USD)	6,0	0,5	0,4	0,0

Nguồn: Quỹ Tiền tệ quốc tế (Tháng 7/2018).

*Lưu ý: * Chênh lệch dự báo năm 2018 và 2019 so với báo cáo tháng 4/2018.*

ASEAN-5 gồm Indonesia, Malaysia, Thái Lan, Philippine và Việt Nam

Table 2.2. Trade and other trade-related measures among APEC G20 members, mid-May to mid-October 2017

	Number of Measures
Trade-restrictive measures	
Initiation of anti-dumping investigation	24
Initiation of countervailing investigation	8
Initiation of safeguard investigation	2
Increase/Imposition of import tariffs, export duties, and taxes	1
Imposition of export/import requirements/quotas/restrictions	2
<i>Sub-total: Trade-restrictive measures</i>	37
Trade-facilitating measures	
Termination of anti-dumping investigation/duties	8
Termination of countervailing investigation/duties	3
Reduction/elimination of export duties/import tariffs and taxes	12
<i>Sub-total: Trade-facilitating measures</i>	23
TOTAL: Trade and trade-related measures	60

Source: WTO, *18th Monitoring Report on G20 Measures* (WTO, 9 November 2017).

➤ Oxford Economics:

- *Căng thẳng thương mại của Mỹ với TQ và các đối tác có thể làm giảm tăng trưởng GDP toàn cầu giảm 0,4 điểm phần trăm và thương mại toàn cầu giảm 4%.*

➤ IMF (7/2018)

- *Gia tăng căng thẳng thương mại có thể làm giảm GDP toàn cầu giảm 430 tỷ USD, tương đương 0,5% vào 2020.*

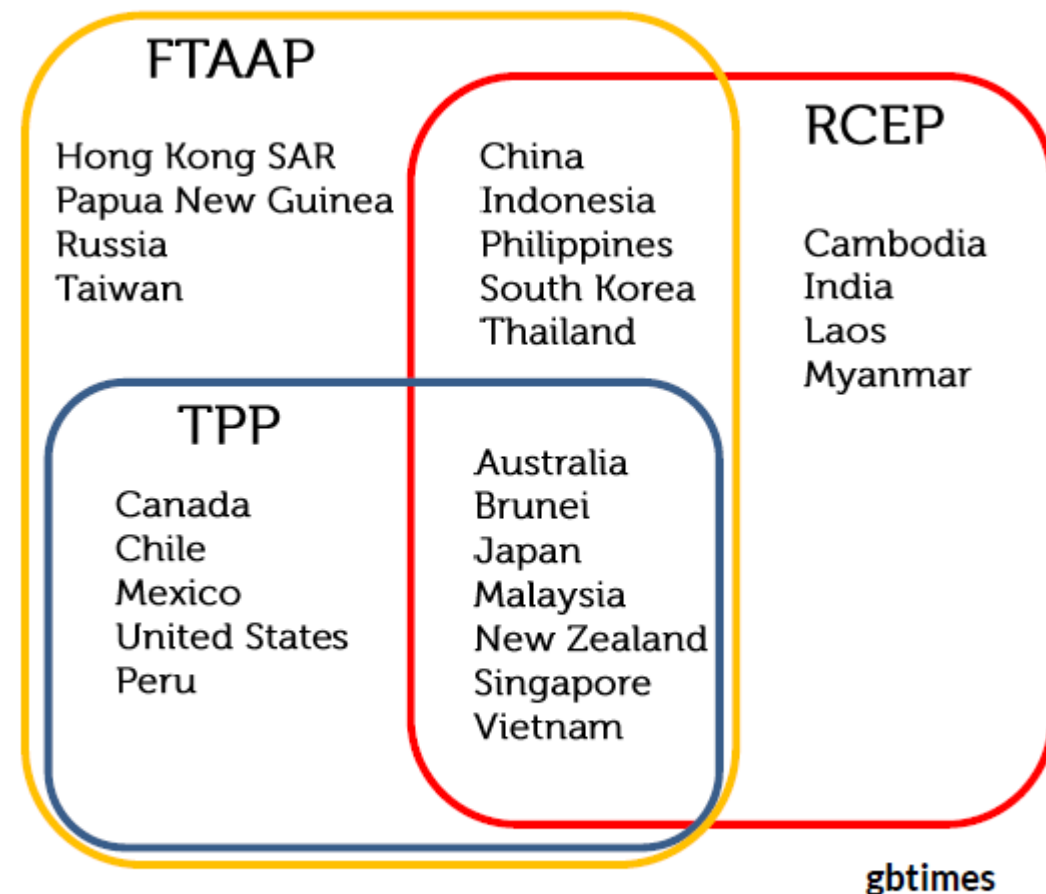
➤ **Cục diện thế giới 5-10 năm tới:**

- *Phát triển KH-CN (CMCN 4.0);*
- *Kinh tế thế giới vẫn đà phục hồi, song nhiều khúc quanh và bất định do va chạm nhiều hơn giữa các nền kinh tế chủ chốt;*
- *Các vấn đề an ninh truyền thống và phi truyền thống. Xử lý tác động lan truyền khó khăn hơn?*
- *Quá trình chuyển đổi sang cục diện đa cực còn khó lường: Các nước phát triển vẫn giữ ưu thế về KH-CN.*

➤ Khu vực châu Á – Thái Bình Dương

- *Vẫn là khu vực phát triển năng động và nhiều FTA;*
- *Va chạm có thể nhiều hơn ở những không ít lĩnh vực (SHTT, DNNN, tỷ giá, môi trường, v.v.);*
- *APEC không chỉ là nơi để học hỏi những thông lệ tốt nhất...*
- *Chủ nghĩa song phương?*

Trade agreements in Asia-Pacific

FTAAP = Free Trade Area of the Asia-Pacific

TPP = Trans-Pacific Partnership

RCEP = Regional Comprehensive Economic Partnership

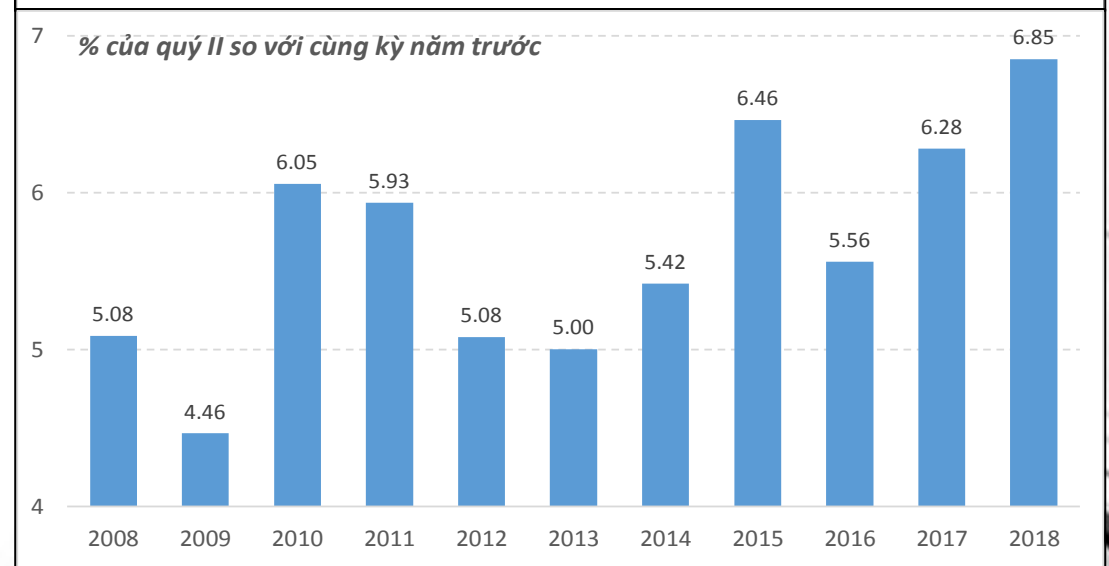
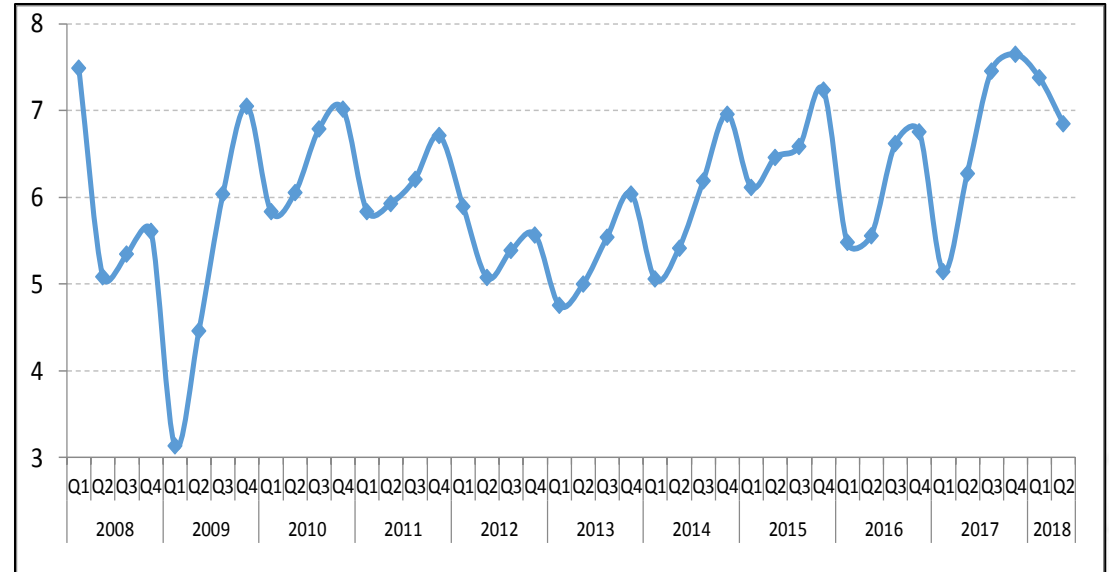
Trong nước:

- Kiên định hơn với ổn định KTVM (dù có hơi “hành chính”);
- Tập trung cải cách thể chế kinh tế
 - *MTKD*
 - *DNNN*
 - *Sửa đổi Luật Đầu tư công + giải ngân đầu tư công; v.v.*

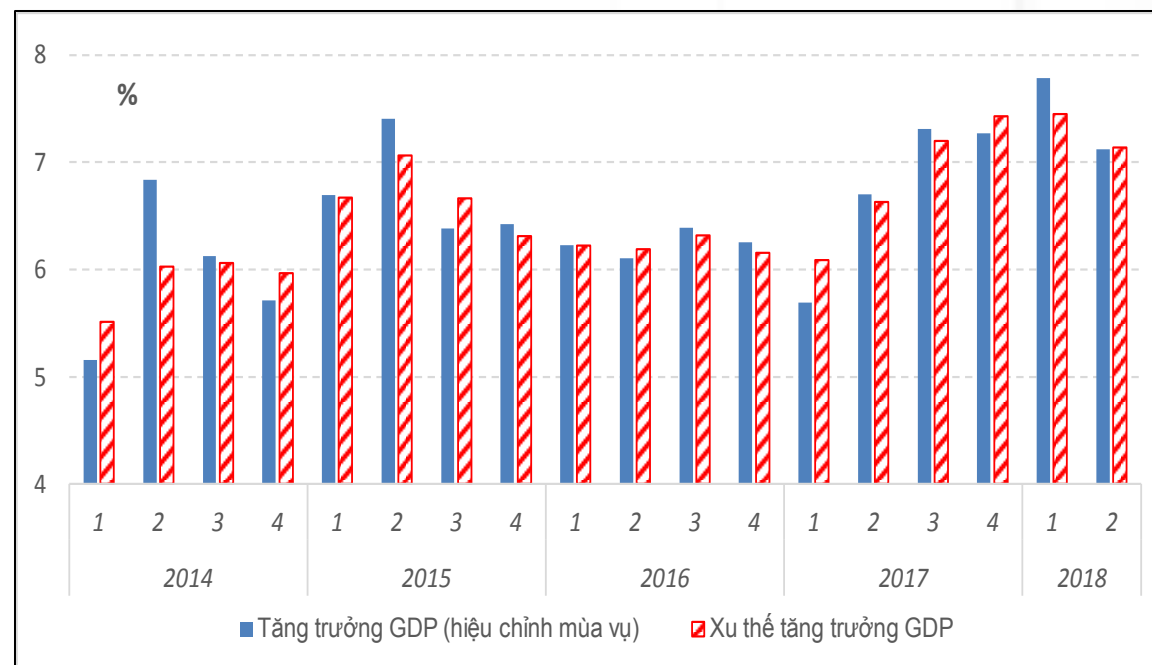
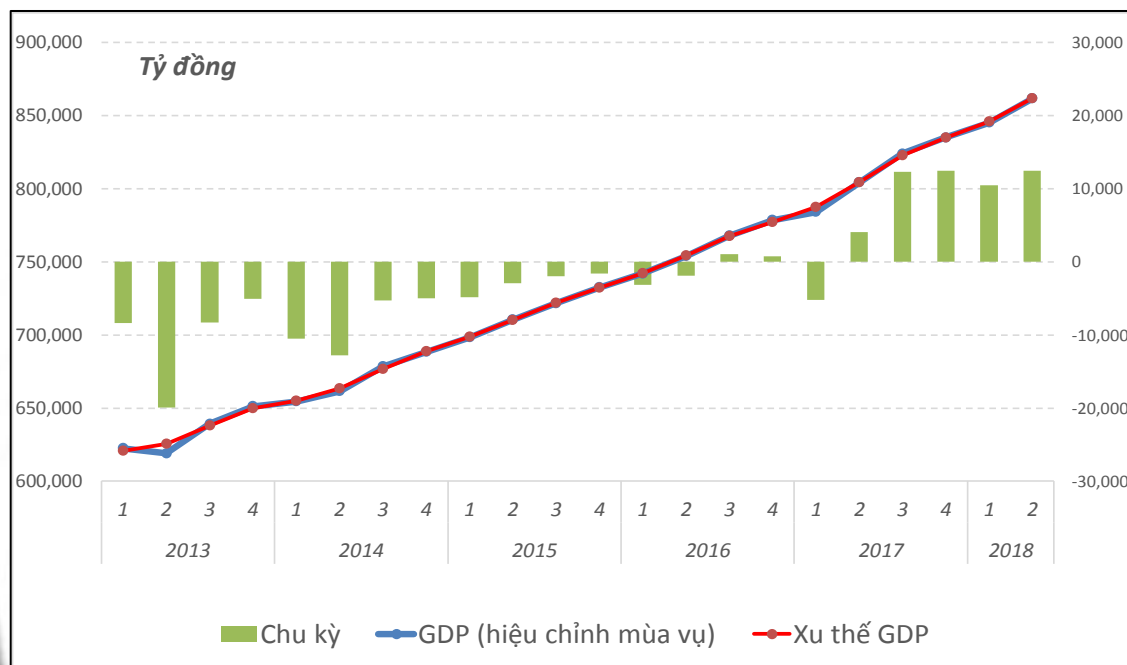
- Chuẩn bị cho HNKTQT trong bối cảnh thế giới nhiều bất định (CPTPP và EVFTA).
 - *Công nhận quy chế kinh tế thị trường: không ít vấn đề trong nước cần cải thiện (kể cả bỏ qua yếu tố góc nhìn của nước ngoài).*

Diễn biến kinh tế vĩ mô

- Tăng trưởng kinh tế ít nhiều duy trì ở mức cao sau nhiều năm
 - *Quý II cao nhất từ 2008 đến nay?*

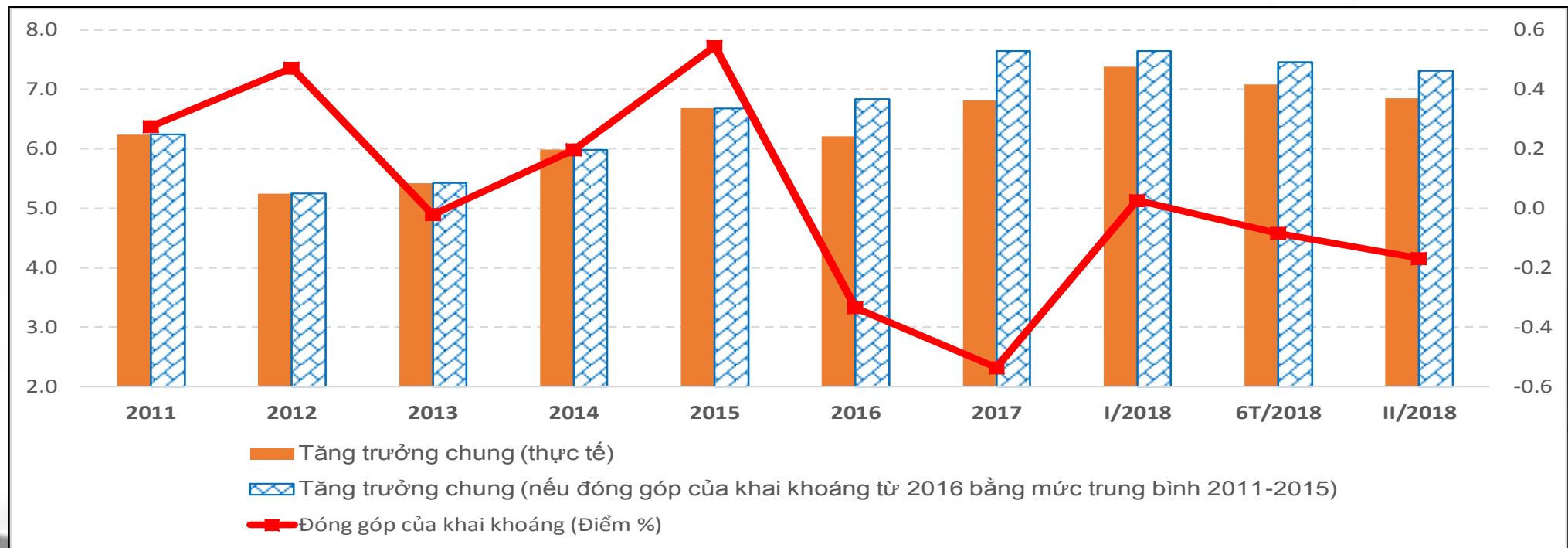
Tăng trưởng chưa “quá nóng”?

➤ Tăng trưởng ít dựa vào một số động lực truyền thống:

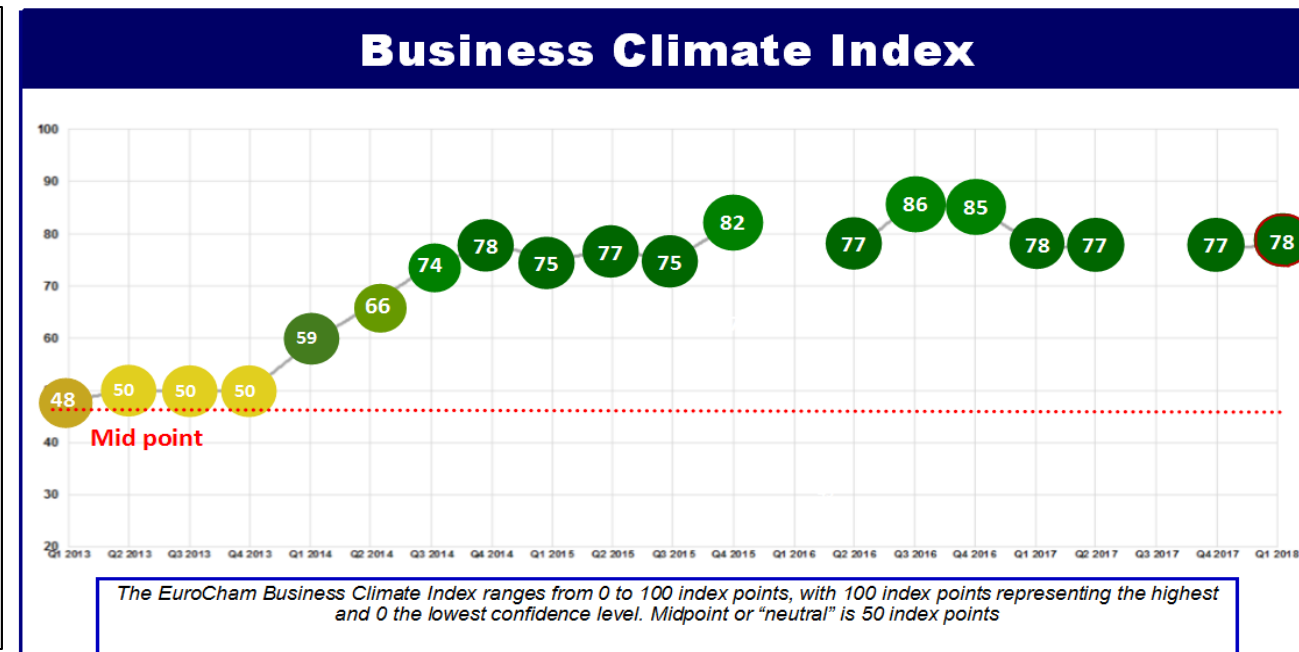
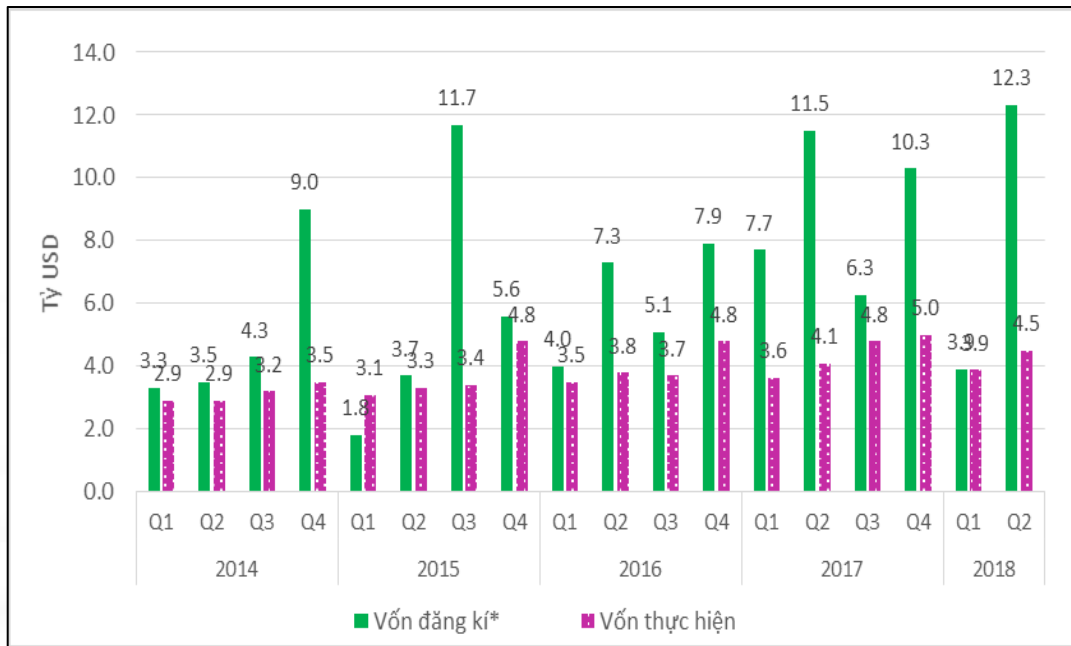
○ *Đóng góp của khai khoáng giảm?*

○ *Tiền tệ thận trọng, chưa gây áp lực đối với lạm phát.*

➤ Niềm tin nhà đầu tư ít nhiều được duy trì

- Đặc biệt trong xu hướng rút vốn khỏi các thị trường đang phát triển và mới nổi

Nguồn: TCTK & Eurocham.

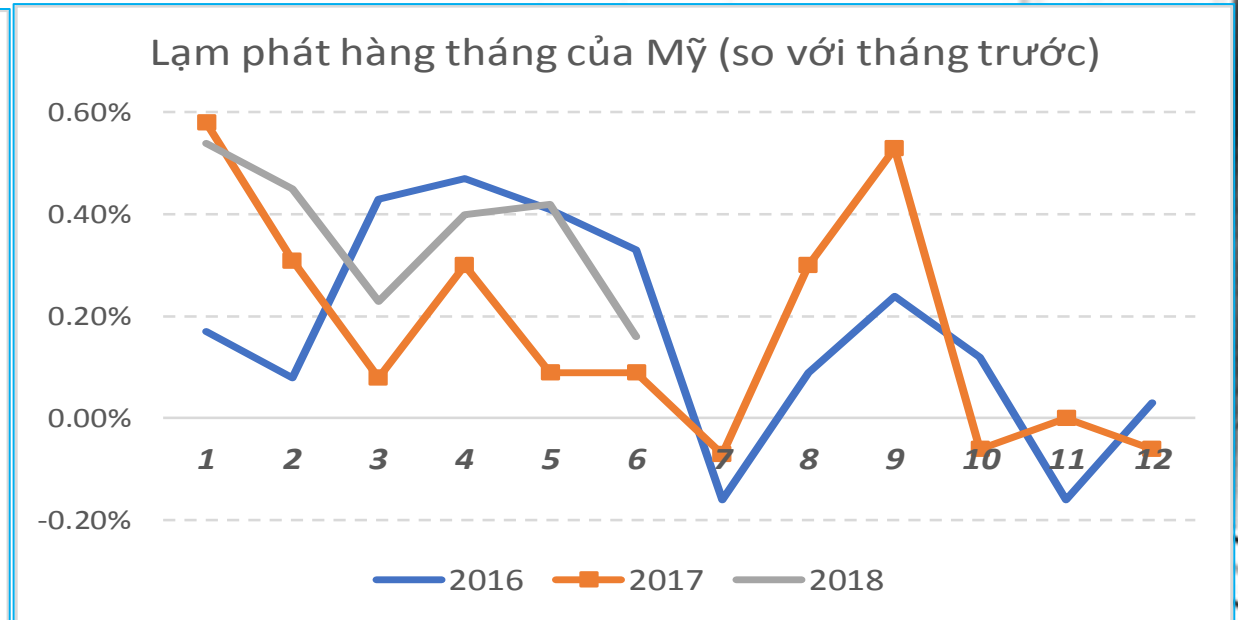
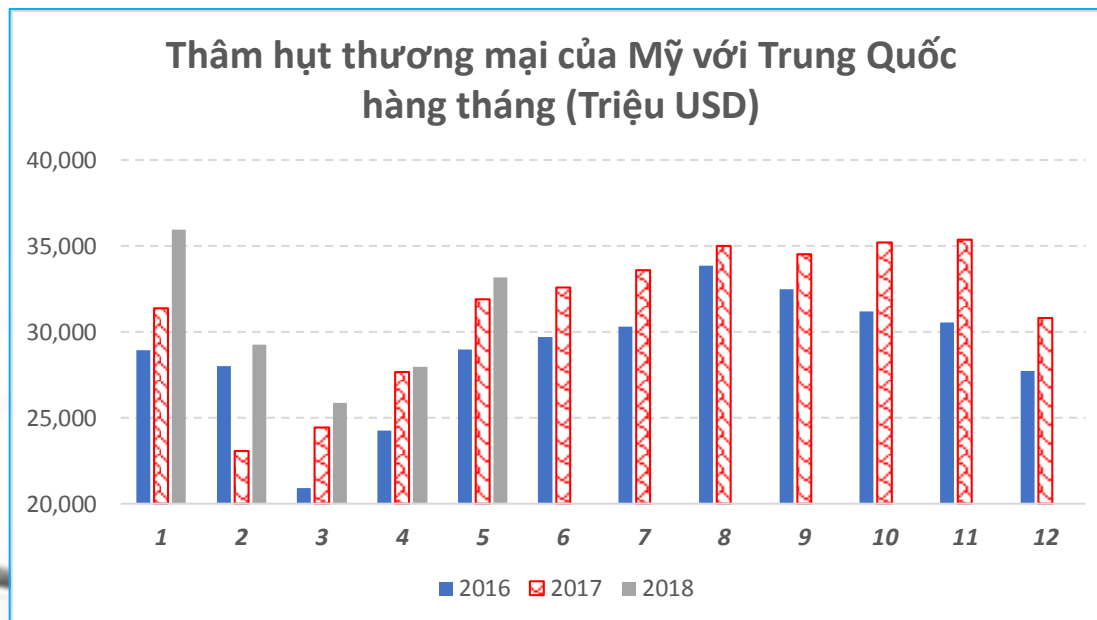
- Dự địa để ứng phó với các cú sốc bất lợi đã được cải thiện đáng kể
 - Dự địa điều hành tiền tệ, tín dụng đã tăng (so với giai đoạn trước 2012) sau vài năm kiên định CSTT thận trọng + mặt bằng lãi suất ổn định.
 - Áp lực nợ công đã giảm so với 2 năm trước.
 - Kinh nghiệm điều hành (lạm phát, trung hòa hóa) đã nhiều hơn.
 - Phương thức điều hành/ra quyết định đã có cơ sở thông tin/phối hợp/nhanh hơn.

Một số vấn đề và góc nhìn

Căng thẳng thương mại Mỹ - Trung

- Cách hiểu về áp thuế của Mỹ;
- Tác động trực tiếp còn chưa nhiều: Do Mỹ và TQ còn mới “nhập cuộc”? Còn nhiều con bài chưa sử dụng?

- Nguyên nhân căng thẳng thương mại Mỹ - Trung:
 - *Thâm hụt thương mại lớn;*
 - *Khác biệt về hệ giá trị thương mại?*
- Khả năng diễn biến: còn khá phức tạp
 - *Một cuộc chiến ở quy mô “chưa có tiền lệ”, nên khó nhìn theo cách thông thường;*
 - *Hai bên vẫn còn hi vọng đàm phán;*
 - *Mỹ tuyên bố nhưng phải làm theo quy trình, còn Trung Quốc có thể ra quyết định ngay.*

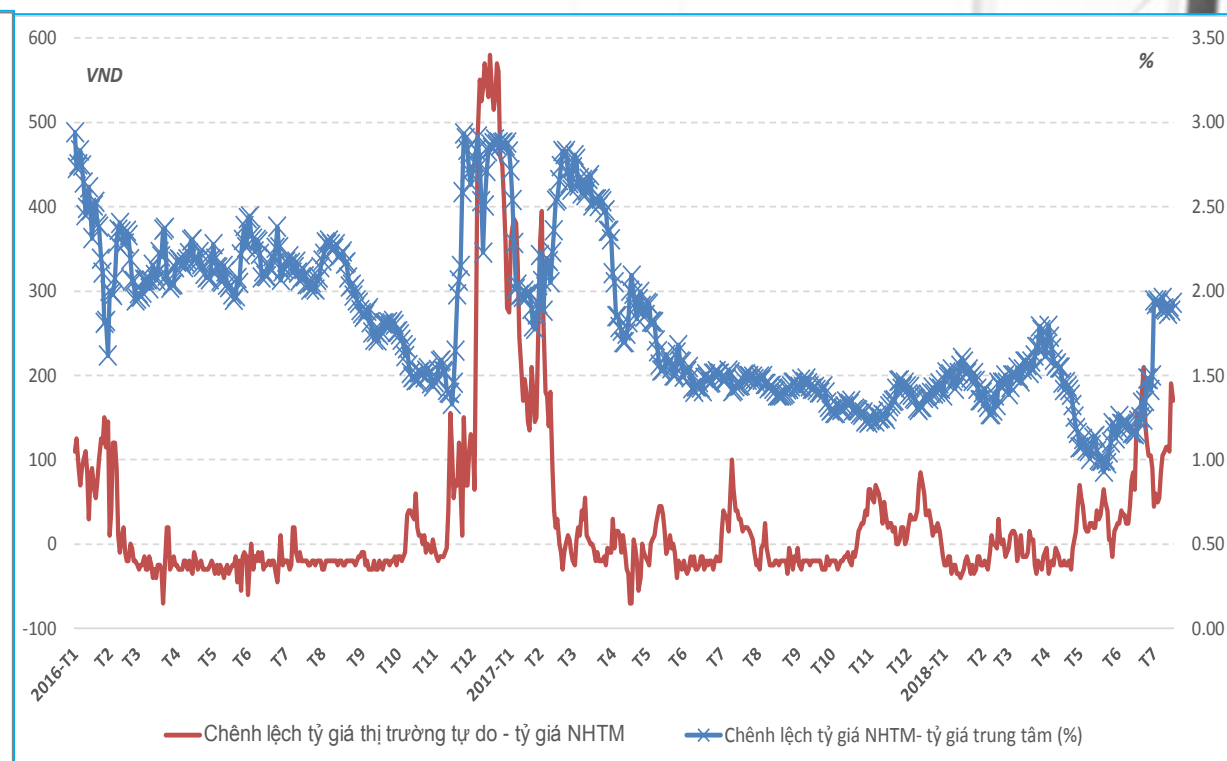
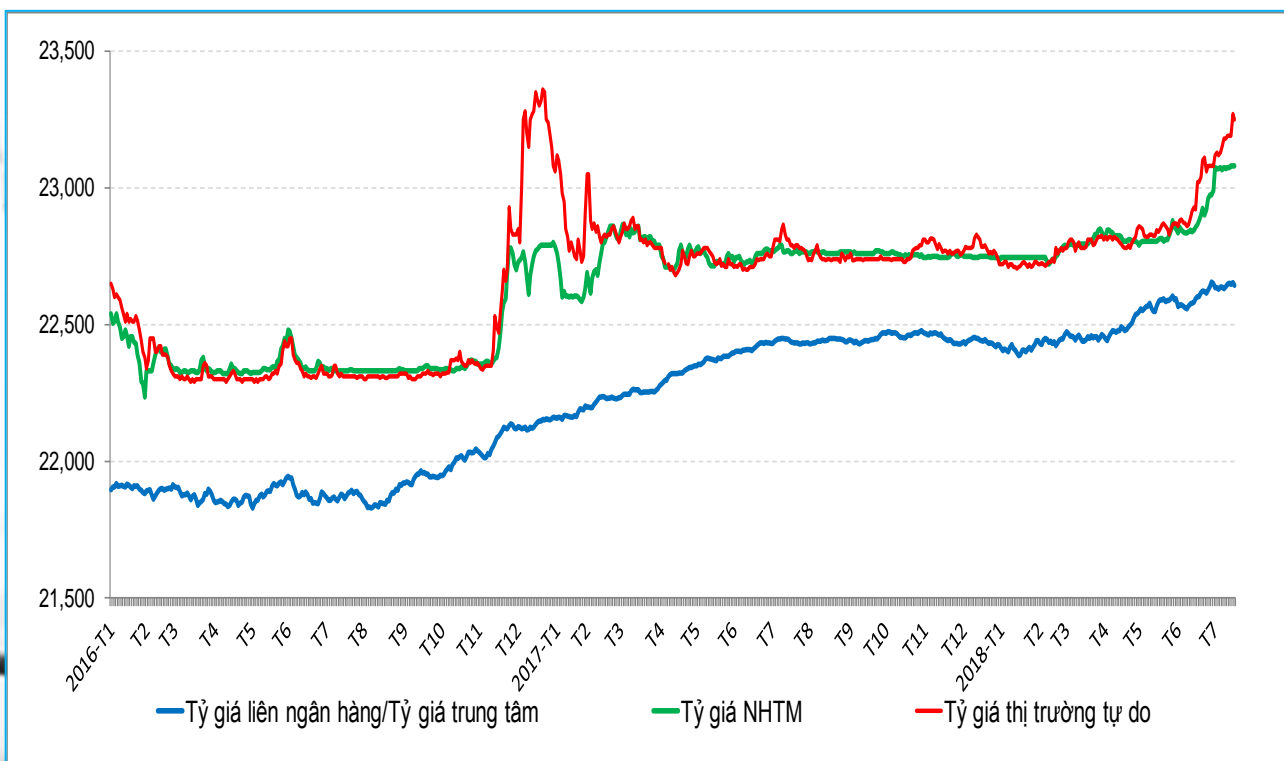
➤ Tác động đối với Việt Nam

- Tác động trực tiếp chưa nhiều do tính đặc thù của mặt hàng bị áp thuế;
- Nhưng do tổng cầu và thương mại thế giới suy giảm, tăng trưởng XK của VN có thể bị giảm khoảng **1,6-2 điểm phần trăm**.
- Khó lường nhất là tác động của kênh đầu tư (không chủ quan dù tình hình FDI chưa nhiều bất lợi?)
- Tác động còn phụ thuộc vào dự địa chính sách và mức độ bình tĩnh trong điều hành của Việt Nam

- Tỷ giá: Không ít kiến nghị “phá giá” VNĐ, nhưng...
 - *Khó dùng giải pháp tiền tệ làm chủ đạo để xử lý vấn đề của nền kinh tế thực;*
 - *Tác động tâm lý (trong lúc đang cần trấn an nhà đầu tư);*
 - *Nhập khẩu “lạm phát”?*
 - *Phá giá có thể gây áp lực lạm phát + bất ổn vĩ mô → không giúp cải thiện cán cân vãng lai;*
 - *Tư duy không còn phù hợp trong chuỗi giá trị.*

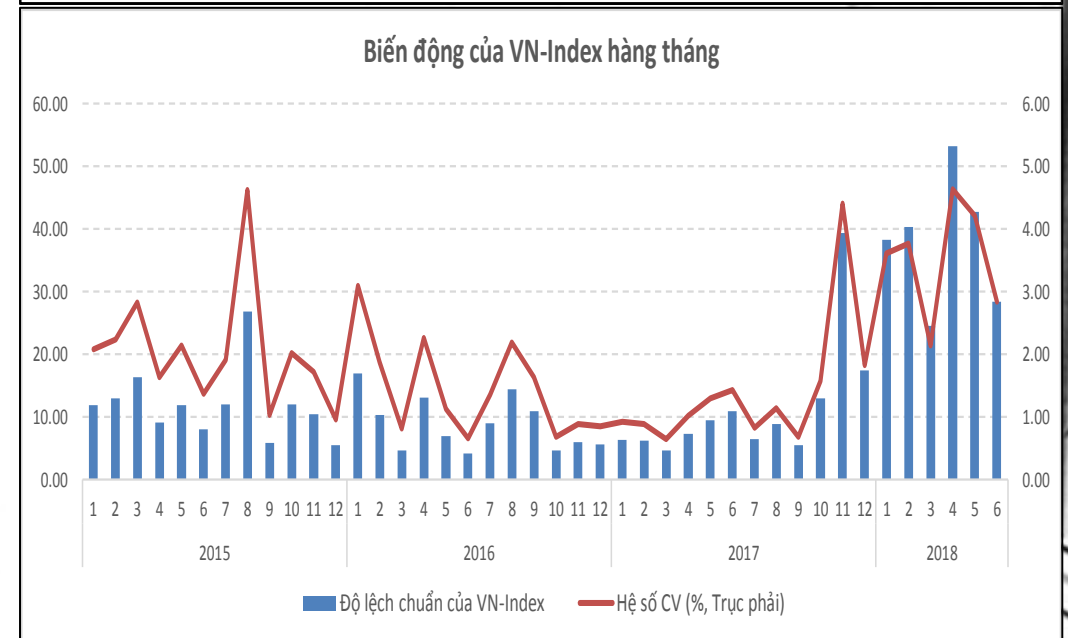
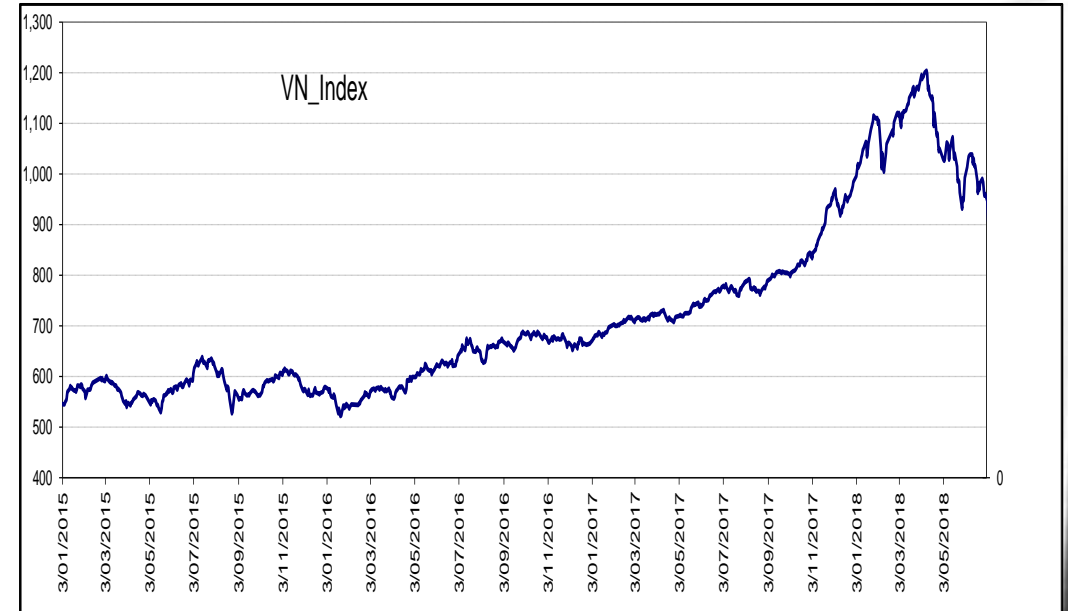

- Điều hành tỷ giá đã tương đối linh hoạt, tạo thêm dư địa để tỷ giá biến động trong bối cảnh nhiều bất định
- Thị trường ngoại hối đã ổn định hơn nhiều so với trước đây.

➤ Cần sự phối hợp của các chính sách khác

- *Điều hành thanh khoản và phát hành TPCP;*
- *Phòng chống gian lận thương mại hiệu quả hơn;*
- *Hạn chế lạm phát “chi phí đẩy”*
 - Chính sách thuế?
 - Quan trọng là sức chống chịu của doanh nghiệp và doanh nghiệp cảm thấy thực sự được chia sẻ trong thời kỳ nhiều bất định: Không thể nói lạm phát bao nhiêu % là chấp nhận được, mà quan trọng là **ổn định lạm phát**.
- *Truyền thông và tâm lý nhà đầu tư.*

➤ Cơ hội không phải không có

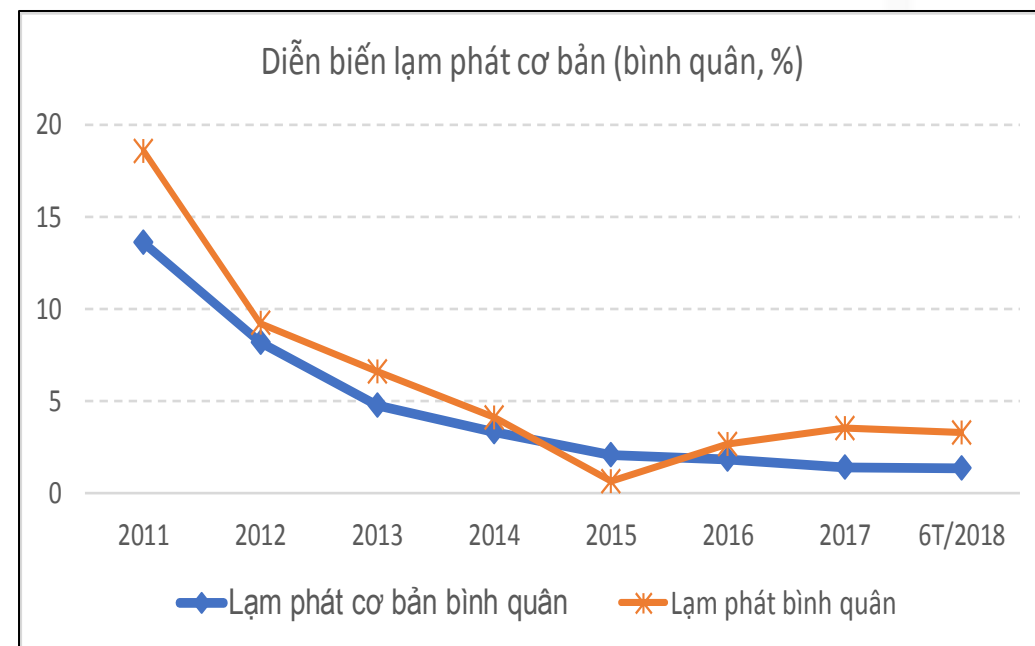
- *Thu hút nhà đầu tư FDI lớn muốn chuyển hướng khỏi Trung Quốc (năng lực giám sát và đàm phán?)*
- *Nhập khẩu có chọn lọc công nghệ từ Trung Quốc cho **sản xuất** ở Việt Nam? NHƯNG...*

**THỰC
DỤNG?**

NHANH?

➤ Xử lý áp lực lạm phát

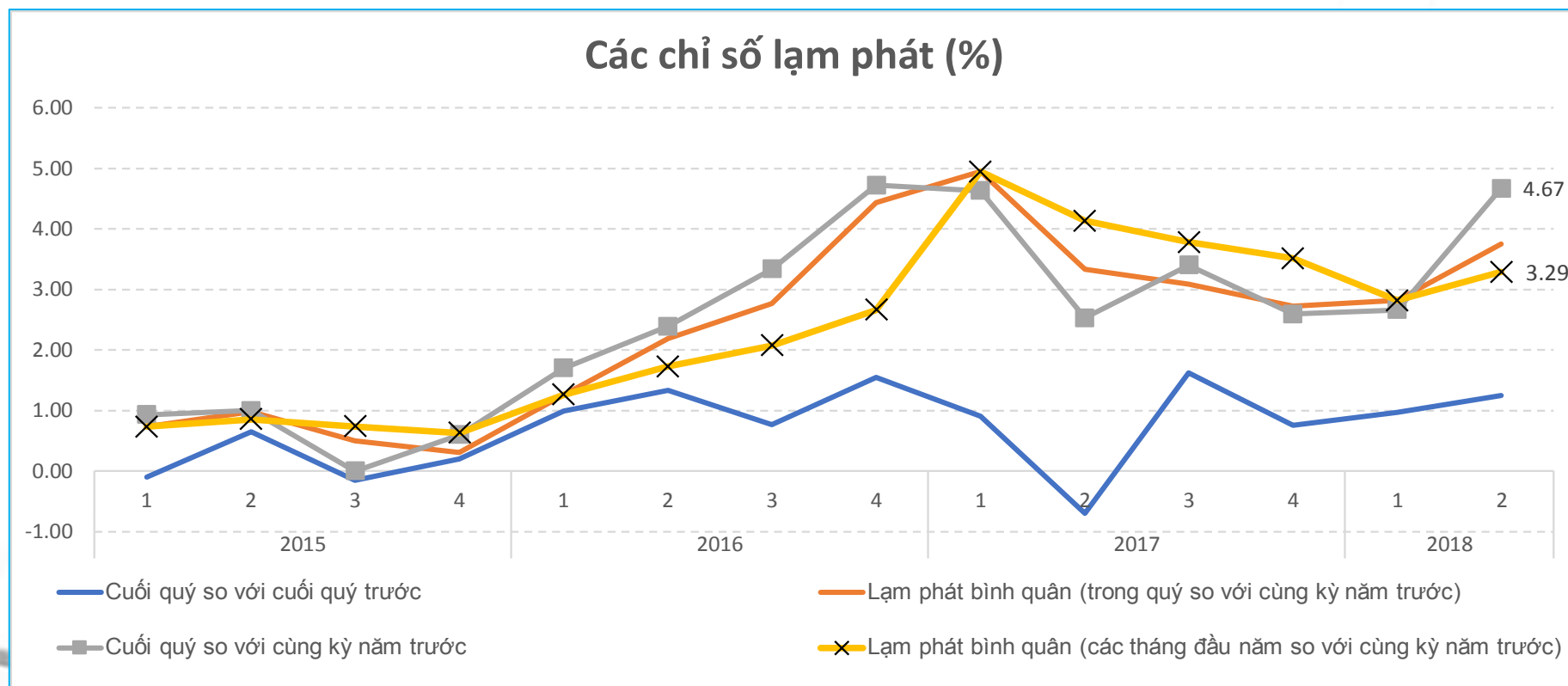
- *Lạm phát không do yếu tố tiền tệ mà do “chi phí đẩy”*
 - Dịch vụ vận tải hàng không tăng 11,07% trong 6T/2018 (so với cùng kỳ 2017);
 - Giá nhập khẩu xăng dầu các loại tăng 7,12% riêng trong quý II (so với quý I).

➤ Lạm phát có biến động đáng lưu ý chỉ trong một vài tháng gần đây

○ Song vẫn trong mục tiêu đề ra...

○ Đáng lưu tâm và ảnh hưởng đến dự địa điều hành, nhưng cần tránh tâm lý “vội vã”...

- *Áp lực lạm phát trong nước + rủi ro suy giảm tăng trưởng bên ngoài
→ nới lỏng chính sách KTVM thì có thể tăng áp lực lạm phát, nhưng nếu thắt chặt chính sách KTVM thì khó ứng phó với rủi ro suy giảm tăng trưởng.*
- *Lạm phát không do yếu tố tiền tệ mà do “chi phí đẩy” → phải xử lý đúng các yếu tố “chi phí đẩy”*
 - *Biện pháp “hành chính” có thể nhanh, nhưng khó bền vững (quan trọng là tư duy “thị trường”?)*
 - *Để mở khả năng tăng giá một số mặt hàng Nhà nước quản lý vào cuối năm (nếu còn dư địa): có đủ làm động lực cho cải thiện năng suất/chất lượng các mặt hàng này?*

Cập nhật triển vọng 2018

Tăng trưởng GDP	6,71
Lạm phát bình quân	3,93
Tăng trưởng xuất khẩu	12,11
Cán cân thương mại (tỷ USD)	1,2

Nguồn: Dự báo cập nhật từ mô hình kinh tế lượng vĩ mô.

Ưu tiên chính sách

- Ổn định KTVM phải là ưu tiên, song cách thức ứng phó phải linh hoạt hơn:
 - *Không chỉ dựa vào công cụ tiền tệ (đặc biệt là tỷ giá);*
 - *Ổn định tâm lý thị trường + chọn thời điểm can thiệp?*
 - *Xử lý các yếu tố “chi phí đẩy” trong nước.*
- Cải cách thể chế kinh tế (cạnh tranh, MTKD, DNNN)

- Thực hiện hiệu quả HNKTQT (chuẩn bị cho CPTPP, RCEP, EVFTA)
 - *Không nghiêng về song phương với đối tác lớn nào.*
 - *Cần ủng hộ WTO.*
 - *Hợp tác với nhóm “con thoi”.*
 - *Chiến lược FDI?*

ECONOMIC INTEGRATION

**TĂNG
CƯỜNG
NỘI LỰC**

**HÒA MÌNH THEO
DÒNG**

AN SINH XÃ HỘI

**KHÔN KHÉO
GIỮ MÌNH**

XIN CẢM ƠN